

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 28 marca 2008 r.

RPZ– 430/3/08/JM/AR

DECYZJA nr RPZ 9/2008

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. z 2007r., Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Grażynę Górską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży „Mondial Tours” w Koninie **karę pieniężną** w wysokości 750 zł (słownie: siedemset pięćdziesiąt złotych), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w postępowaniu wyjaśniającym w sprawie RPZ-405/1/08/JM/AR.

Uzasadnienie

W dniu 15 stycznia 2008r. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowanie wyjaśniające, którego celem było zbadanie czy umowy zawierane przez organizatorów turystyki działających na terenie województwa wielkopolskiego zawierają treści mogące stanowić niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ oraz art. 385³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r.- Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964r. nr 16 poz. 93 ze zm.) z uwzględnieniem klauzul wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, których stosowanie stanowi naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o usługach turystycznych (t.j. Dz.U. z 2004r., Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.).

Pismem z dnia 16 stycznia 2008r. (doręczonym w dniu 18 stycznia 2008r.), ponowionym z powodu braku odpowiedzi pismem z dnia 11 lutego 2008r. (doręczonym w dniu 14 lutego 2008r.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu) zawiadomił Grażynę Górską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży „Mondial Tours” w Koninie (zwaną dalej także Przedsiębiorcą)

o wszczęciu postępowania wyjaśniającego oraz o jego celu, a także wezwał ją na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów do dostarczenia, w wyznaczonym terminie, wzorców umów stosowanych przez Przedsiębiorcę (wyłącznie jako organizatora turystyki) o świadczenie usług turystycznych, regulaminów stosowanych w obrocie z konsumentami, folderów i ulotek informacyjnych oraz odpisu dotyczącego Przedsiębiorcy z właściwego rejestru (KRS albo ewidencji działalności gospodarczej).

We wszystkich pismach pouczono Przedsiębiorcę, iż w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, Prezes Urzędu, może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro. W obu pismach skierowanych do Przedsiębiorcy poinformowano go ponadto, że wezwanie jest związane z prowadzonym postępowaniem wyjaśniającym, którego cel został określony.

Pomimo upływu wyznaczonego terminu i ponowienia wezwania przez Prezesa Urzędu, Przedsiębiorca nie przesłał żądanych informacji, ani nie udzielił informacji o istnieniu jakichkolwiek przeszkód w ich przekazaniu.

W związku z powyższym, w dniu 29 lutego 2008r., wszczęto z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Grażynę Górską kary pieniężnej z tytułu nieudzielenia w wyznaczonym terminie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postanowieniem z dnia 29 lutego 2008r. zaliczono w poczet dowodów wszystkie materiały dowodowe zgromadzone w toku postępowania wyjaśniającego o sygnaturze RPZ-405/1/08/JM/AR.

W toku postępowania w sprawie nałożenia na Przedsiębiorcę kary pieniężnej, Grażyna Górską przesłała w dniu 07 marca 2008r. wszystkie wymagane uprzednimi wezwaniem Prezesa Urzędu dokumenty. Nie załączyła jednak żadnego pisma przewodniego, w którym ustosunkowałaby się do stawianego jej zarzutu i podała powody, dla których nie udzieliła żądanych informacji w wyznaczonym terminie. Pismem z dnia 13 marca 2007r. zawiadomiono Grażynę Górską o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (k. 16 akt adm.). Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), niniejszym pismem, Przedsiębiorca został poinformowany o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. W wyznaczonym terminie Przedsiębiorca nie skorzystał z tej możliwości.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przedsiębiorcy oraz związki przedsiębiorców są obowiązane do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Z kolei zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 w/w ustawy Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten chociażby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3 lub art. 50 w/w ustawy bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

W myśl art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za przedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.), zgodnie z którą (art. 4 ust. 1) przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna, i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną- wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Natomiast działalnością gospodarczą, w myśl art. 2 przedmiotowej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,

jest m.in. zarobkowa działalność usługowa. Grażyna Górka jest osobą fizyczną prowadzącą zarobkową działalność usługową (k. 15 akt adm.), a zatem posiada przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, a tym samym posiada ten przymiot również na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Cięży na niej zatem obowiązek przekazywania, na żądanie Prezesa Urzędu oparte o art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wszelkich informacji i dokumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów kładzie nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (tak.: E. Modzelewska-Wąchał, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz, Warszawa 2002r., s.340; także: wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19.11.1992r., XVII Amr 24/92). Bezsprzeczne w niniejszej sprawie jest fakt, że wszelkie informacje i dokumenty, których doręczenia zażądał Prezes Urzędu, były niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia, a co za tym idzie zakończenia sprawy.

Prezes Urzędu dwukrotnie – w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygnaturą RPZ-405/1/08/JM/AR- wzywał Przedsiębiorcę do przedstawienia w/w informacji i dokumentów. Zgodnie z orzecznictwem (Wyrok SN z 07.04.2004r., III SK 31/2004, OSNP 2005, Nr 4, poz. 60) obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy, o których mowa w art. 45 ust. 2 [obecnie: art. 50 ust. 2] ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Pisma Prezesa Urzędu odpowiadały wszystkim wymogom określonym w w/w art. 50 ust. 2, a więc wskazany został zakres wymaganych informacji, cel żądania, termin do udzielenia informacji, a także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Pomimo tego Grażyna Górka nie przedstawiła żądanych informacji i dokumentów, poważnie utrudniając tym samym sprawne i efektywne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, które zgodnie z art. 48 ust. 4 cytowanej ustawy nie powinno trwać dłużej niż 30 dni. Wymagane przez Prezesa Urzędu informacje i dokumenty przesłała dopiero po doręczeniu jej zawiadomienia o wszczęciu przeciwko niej postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Dokonując analizy powyższej sytuacji, Prezes Urzędu zważył również na stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004r., zgodnie z którym kara pieniężna przewidziana w art. 101 ust.2 pkt 2 [obecnie:106 ust. 2 pkt 2] ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest sankcją nakładaną na przedsiębiorcę za niedopełnienie obowiązku udzielenia na żądanie Prezesa Urzędu informacji niezbędnych do wszczęcia i sprawnego prowadzenia postępowania także wówczas, gdy żądana informacja została udzielona z opóźnieniem, już po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej (III SK 31/2004, OSNP 2005 nr 4, poz. 60). Powyższe potwierdza również inny wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 16.12.1998 (sygn. akt XVII Ama 62/98) stanowiąc, iż przepisy dotyczące nakładania przez Prezesa Urzędu kary pieniężnej obejmują swym zakresem nie tylko nieudzielenie, ale i zwłokę w udzielaniu Prezesowi Urzędu żądanych przez niego danych. Przemawiają za tym przede wszystkim względy racjonalności, wyrażające się sprzeciwem wobec blokowania przez przedsiębiorcę wykonywania zadań organu antymonopolowego. Przekazywanie przez przedsiębiorcę odpowiednich danych służyć ma przede wszystkim sprawnemu i efektywnemu przeprowadzeniu postępowania administracyjnego.

Rozwiązanie przewidziane w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma więc na celu zdyscyplinowanie uczestników i ekonomię postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Zważyć należy, iż postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie nie powinno trwać dłużej niż 30 dni od jego wszczęcia. Nieudzielenie informacji przez jego uczestnika w wyznaczonym przez Prezesa Urzędu terminie skutkowało brakiem możliwości dochowania w/w terminu (podobnie: Wyrok SOKiK z dnia 09.07.2003r.,

XVII Ama 98/2002, wokanda 2004, Nr 6). Prezes Urzędu dwukrotnie wzywał Przedsiębiorcę do przedłożenia przedmiotowych dokumentów: pismem z dnia 16 stycznia 2008r. (doręczonym w dniu 18 stycznia 2008r) i ponownie pismem z dnia 11 lutego 2008r. (doręczonym w dniu 14 lutego 2008r), wyznaczając każdorazowo 7 dniowy termin (od daty doręczenia wezwania) na dostarczenie informacji i dokumentów. Po bezskutecznym upływie ostatniego z wyznaczonych Przedsiębiorcy terminów, Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej i dopiero wówczas Grażyna Górską, bez podania jakichkolwiek przyczyn opóźnienia, przesłała w dniu 05 marca 2008r. (data nadania przesyłki w placówce pocztowej) wymagane dokumenty. Próby uzyskania żądanych informacji od Przedsiębiorcy doprowadziły do znaczącego przedłużenia prowadzonego postępowania, a tym samym nie pozwoliły dochować ustawowego terminu przewidzianego na prowadzenie tego typu postępowań.

Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w związku z nieudzieleniem informacji mają, po pierwsze, charakter represyjny (nakładane są za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu), po drugie prewencyjny (mają zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcać do naruszania prawa), zaś zagrożenie nimi, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary przez Prezesa Urzędu, nadaje im charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji opóźniają lub uniemożliwiają realizację jego zadań ustawowych.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro za naruszenia proceduralne. Nałożenie kary na podstawie tego przepisu odbywa się w trybie uznania administracyjnego, co oznacza, że o ich wysokości decyduje w konkretnej sprawie Prezes Urzędu w oparciu m.in. o kryteria wskazane w art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stosownie do tego uregulowania przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności obecnego i uprzedniego naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ustalając wysokość kary dla Przedsiębiorcy i Prezes Urzędu wziął przede wszystkim pod uwagę stopień jego zawinienia. Pomimo dwukrotnych wezwań Grażyna Górską nie udzieliła żądanych przez Prezesa Urzędu informacji i dokumentów. Również po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary Przedsiębiorca nie uczynił zadość swoim obowiązkom, gdyż nie ustosunkował się do stawianych zarzutów oraz nie przedstawił powodów zwłoki w przesłaniu w/w dokumentów i informacji. Ustalając wymiar kary Prezes Urzędu wziął jednak pod uwagę fakt, że jest to pierwsze naruszenie przepisów przedmiotowej ustawy przez Grażynę Górską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży „Mondial Tours” w Koninie, w związku z czym należy położyć nacisk głównie na rolę prewencyjną wymiaru kary.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 750,00 złotych. W ocenie Prezesa Urzędu wymierzona kara pieniężna jest adekwatna do stopnia zawinienia, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa dla Przedsiębiorcy, że skutecznie zapobiegnie naruszeniom ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez ten podmiot w przyszłości. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również przez innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Poznaniu.

Otrzymuje:
Grażyna Górską
Biuro Podróży „Mondial Tours”
ul. 1 Maja 13
62-510 Konin